

OSZTÁLYFŐNÖKI 5-8. évfolyam

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A Nat-ban megjelenő nevelési célok tematizálják a felsőbb évfolyamokon (5–8. évfolyam) az osztályfőnöki órák témaköreit, ezáltal érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

A fejlesztési területek, nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítse fel az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítésmódokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja olyan, a tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelmőtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – kihat egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni-közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A közügyekben való részvétel a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését kívánja. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az elsajátított tudást és készségeket énképébe be tudja építeni, a tanítás -tanulás egész folyamatában támogatni kell abban, hogy érezze, alakítani tudja fejlődését, sorsát és életpályáját. A megalapozott önismeret hozzájárul a boldog, egészséges és kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Ezért társadalmi elvárásaként fogalmazódik meg a nevelési-oktatási intézményeknek a gyermekek nevelésében, az erkölcsi normák közvetítésében, a harmonikus családi minták közvetítésében való fokozott részvétele. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A családi életre való felkészítés segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok készítsék fel a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővésére, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére. A gyerekek, fiatalok sajátítsák el az egészséges életmód elveit, és – amennyire csak lehet – azok szerint éljenek. Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiségfejlesztő nevelést-oktatást, melynek része az akadályozott, hátránnyal élő fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározása. Ez akkor lehet eredményes, ha az intézmények pedagógiai programja, a helyi tanterv külön figyelmet szentel minden tanuló képességbeli és társadalmi különbözőségének. A nevelési-oktatási intézmény alakítsa ki a gyerekekben, fiatalokban a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartást. Saját élményű tanuláson keresztül fejlessze ki a tanulóknak a szociális érzékenységet és számos olyan képességet (együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A nevelés célja, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.

Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelőségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés lehetővé teszi, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A médiatudatosságra nevelés során a tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréseivel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Osztályfőnöki 5. ÉVFOLYAM

Időkeret: 36 óra/év (1 óra/hét)

Témakör neve	Helyi tanterv óraszám (heti óraszám: 1 óra)
Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	6
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	10
Kommunikáció – médiatudatosság	2
A tanulás tanítása	3
Egészséges életmód, környezettudatosság	5
Pályaorientáció	3
Gazdasági életre nevelés	4
Közlekedési ismeretek	3
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Év eleji adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák).
- Alsó felső tagozat átmenetének kezelése.

- A tanórák optimális tanulási környezetének kialakítása.
Az egyes tantárgyak sajátos jellegének, egymástól eltérő tanulási módjának elemzése. Napirend fontossága, annak kialakítása.
- Az egyes osztályban szükséges felelősök megválasztása. DÖK képviselők munkája.
- Együttműködési képesség fejlesztése. Az osztálydemokrácia alapjainak megteremtése. Azaz a cselekvő állampolgári magatartás alakítása, a közügyekben való részvétel. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása.
- Közösségalkotás, formálás. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.
- Iskola bemutatása, szabályai, hagyományai.
Házirend. Tűzrendészet, balesetvédelem, vagyonvédelem.
A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- Tanulói jogok és kötelességek.
- Értékelés – Önértékelés
Mit várok a tanévtől/magamtól? Tervek.
A félévi és év végi munka önértékelése, közösségi munka értékelése. Mit vártam magamtól? Megvalósítottam?
Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.

FOGALMAK

rend, szabály, szabálykövetés, törvény, előírás, hagyomány, érték, értékelés, önértékelés

TÉMAKÖR: Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?

ÓRASZÁM: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A rend és a káosz különbözősége.
A drámajátékok
- Ki vagyok én?
Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi s gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.
Az önismeret fejlesztése.
- Az osztályközösség. A közösség tagjai, céljai, normái.
Helyem a közösségben. Mozgásos önkifejezés.
Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljak érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.
- A család jelentősége az erkölcsi érzék, önismeret, a testi-lelki egészség, a közösség létének alakításban. Felnőttek, gyerekek kapcsolata, alkalmazkodás.
- Társismeret: Milyennek látok másokat? Milyennek látnak engem?
A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.
Együttélés szabályai (alkalmazkodás).

FOGALMAK

énkép, önismeret, társas kapcsolatok, példakép, közösség, együttélés szabályrendszere

TÉMAKÖR: Kommunikáció – médiatudatosság

ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Verbális, nem verbális kommunikáció.
Jelbeszéd, kód, különböző információ-hordozók üzeneteinek megértése, feldolgozása.
- Beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás (tegeződés, magázódás, tetszikelés).
- Mindennapi kommunikációs helyzetek (köszönés, megszólítás, bemutatkozás, tudakozódás, véleménynyilvánítás, stb.).
- Szituációs játékok. Vitakultúra.

FOGALMAK

kommunikáció, verbális, nem verbális kommunikáció, kommunikációs illemszabályok, vita

TÉMAKÖR: A tanulás tanítása

ÓRASZÁM: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Hogyan tanuljak?
- A tanuló személyiségéhez igazodó tanulási módszerek.
Szövegfeldolgozás, szövegértés algoritmusai. Jegyzetelési technikák.
Tartalmi kivonat, fogalmi háló, gondolati térkép, cédulázás, kulcsszavak kiemelése.
Vázlatkészítés (címszavas, mondatokból álló, fogalmi vázlat).
- Csoportmunkában együttműködés szabályai.
- Kérdéskultúra. Kérdés értelmezése.
Ösztönző, támogató, megoldást segítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása.
- Az információforrások kritikus használatának megtanítása.
A nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása révén készítsük fel őket a médiától is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására.

FOGALMAK

szövegértés, szövegalkotás, vázlat, gondolati térkép, jegyzet, médium

TÉMAKÖR: Egészséges életmód – környezettudatosság

ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Készítse fel a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan
- Egészséges életrend.
A tanulóknál a helyes táplálkozás, a mozgás, a stresszkezelés módszereinek alkalmazása igényének kialakítása.
Kapjanak a tanulók mintákat a társas konfliktusok kezeléséhez.
- Játék, sport, testedzés, tánc, étkezés
- Felkészülés a serdülőkori változásokra. Hormonok változása, nemi sajátosságok, problémák kezelése (pattanások, menstruáció, zsíros haj stb)

FOGALMAK

egészséges életmód, étrend, mozgás, serdülőkor, hormonális változások

TÉMAKÖR: Pályaorientáció

ÓRASZÁM: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Érdeklődési kör
Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat? Kapcsolódási pontok keresése az egyes szakmák és az érdeklődési körök közt.
- Énkép, önismeret.
Az önmagáról alkotott kép alapján elindulva kapcsolódások keresése az egyes személyiségtulajdonságok és szakmák között.
- Olyan tevékenység biztosítása, amely révén kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődési körüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk, pályájuk kiválasztására, és a hozzá vezető út, erőfeszítés megtételére.
- Szakmaismeret
Ismerkedés a munka világával.

FOGALMAK

érdeklődési kör, önértékelés, személyiségjegyek, szakmaismeret

TÉMAKÖR: Gazdasági életre nevelés

ÓRASZÁM: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A háztartások életét meghatározó gazdasági, pénzügyi intézményekről való ismeretek bővítése.
- Saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában.
- Tudjanak a tanulók ésszerűen gazdálkodni a pénz világában, kiindulási pontként a zsebpénzükkel.
- Szerezzenek ismereteket az ésszerű fogyasztással és az ehhez kapcsolódó takarékosággal kapcsolatban.
- Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.

FOGALMAK

pénz, érték, takarékoság

TÉMAKÖR: Közlekedési ismeretek

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Gyalogosként az iskolába.
Elsőbbségadás, körütekintés, veszély kerülése. Átkelés az úttesten
- Közlekedési szabályok, közúti jelzőtáblák, útjelek.
- Kerékpáros közlekedés szabályai.

FOGALMAK

KRESZ, elsőbbségadás, közúti jelzőtáblák, útjelek

Osztályfőnöki
6. ÉVFOLYAM

Időkeret: 36 óra/év (1 óra/hét)

Témakör neve	Helyi tanterv óraszám (heti óraszám: 1 óra)
Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	8
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	6
Kommunikáció – médiatudatosság	4
A tanulás tanítása	4
Egészséges életmód, környezettudatosság	6
Pályaorientáció	4
Gazdasági életre nevelés	2
Közlekedési ismeretek	2
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Év eleji adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák).
- Iskolai szabályok, hagyományok.
Házirend. Tűzrendészet, balesetvédelem, vagyonvédelem.
A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- Tanulói jogok és kötelességek.
- Megbízások az osztályban, felelősök megválasztása. DÖK képviselők munkája.
Feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése.
- Együttműködési képesség fejlesztése.
Az osztálydemokrácia alapjainak megteremtése. Azaz a cselekvő állampolgári magatartás alakítása, a közügyekben való részvétel. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása.
- Közösségalkotás, formálás. Új ismeretek szerzése a társakról. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.
- Értékelés – Önértékelés
Mit várok/vártam magamtól? Tervek.
A félévi és év végi munka önértékelése, közösségi munka értékelése.
Mit vártam magamtól? Megvalósítottam?
Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.

FOGALMAK

rend, szabály, szabálykövetés, törvény, előírás, hagyomány, érték, értékelés, önértékelés

TÉMAKÖR: Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Milyen teljesítményt várok önmagamtól a hatodik osztályban? Célkitűzés, önmegvalósítás.
- Ki vagyok én? Az önismeret fejlesztése.
Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi s gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.
Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.
Mozgásos önkifejezés.
- A család jelentősége az erkölcsi érzék, önismeret, a testi-lelki egészség, a közösség létének alakításban
- Az osztályközösség. Helyem a közösségben, barátok, ismerősök iskolán belül.
- Társismeret: Milyennek látok másokat? Milyennek látnak engem?
A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.
Fiúk és lányok barátsága.
Együttélés szabályai (alkalmazkodás).

FOGALMAK

énkép, önismeret, társas kapcsolatok, példakép, közösség, együttélés szabályrendszere

TÉMAKÖR: Kommunikáció – médiatudatosság

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Kommunikációs zavarok. Értelek, nem értelek, félreértelek.
Kommunikációs képesség fejlesztése.
- Médiatudatosságra nevelés.
Neked tetszett? Kritikus megnyilvánulások könyvvel, filmmel kapcsolatosan.
Hírek a nagyvilágból.
- Ismertessük meg a tanulókat a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.
- Beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás fejlesztése. Párbeszéd, vita, leírás.
- Igazmondás, hazugság.
- Szituációs játékok. Vitakultúra.
- Készítsük fel a tanulókat az önállóságra, önálló döntésekre.

FOGALMAK

kommunikációs szabályok, írásbeli, szóbeli párbeszéd, vita, leírás, médiatudatosság

TÉMAKÖR: A tanulás tanítása

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tapasztalás a tanulás ősi formája.
- Szövegértés szóban, írásban. Meghökkenítő címek.
Szövegkohézió, szövegegység ismerete.
Szövegfeldolgozás algoritmusának gyakorlása..
- Humor az irodalomban.
A szöveg másodlagos jelentésének felismerése.
- Jegyzetelési technikák
Tartalmi kivonat, fogalmi háló, gondolati térkép készítése, cédulázás, kulcsszavak kiemelése.
Az alkalmazott szövegen keresztül médiatudatos magatartás alakítása.
Az információforrások kritikus használatának megtanítása.
- Kérdéskultúra. Kérdés értelmezése.
Ösztönző, támogató, megoldást segítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása.
A nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása révén készítsük fel őket a médiától is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt meg szervezésére, tudatos alakítására.

FOGALMAK

szövegértés, szövegalkotás, vázlat, gondolati térkép, jegyzet, médium

TÉMAKÖR: Egészséges életmód – környezettudatosság

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egészséges életrend.
A tanulóknál a helyes táplálkozás, a mozgás, a stresszkezelés módszereinek alkalmazása igényének kialakítása.
Kapjanak a tanulók mintákat a társas konfliktusok kezeléséhez.
- Játék, sport, testedzés, tánc, étkezés – a serdülőkorban.
- Serdülőkori változások (pattanások, menstruáció, zsíros haj stb)
- Társakkal a szabadban. A szabadidő hasznos eltöltése.
- A káros szenvedélyekről.
- Környezettudatos magatartás.
Az erőforrásokat tudatosan, takarékosan, felelősségteljesen, a megújulási képességekre tekintettel kell használni.
Ismerjék meg azokat a folyamatokat, amelyek változást idézhetnek elő.

FOGALMAK

egészséges életmód, serdülőkori változások, stresszkezelés, környezettudatos magatartás,

TÉMAKÖR: Pályaorientáció

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Érdeklődési kör
Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat?
- Kedvenc tantárgyam – érvelés (Miért?).

- Énkép, önismeret.
Miben vagyok jó? Miben, hol kell még fejlődnöm?
Az önmagáról alkotott kép alapján elindulva kapcsolódások keresése az egyes személyiségtulajdonságok és szakmák között.
- Szakmák bemutatása.

FOGALMAK

érdeklődési kör, önértékelés, személyiségjegyek, szakmaismeret

TÉMAKÖR: Gazdasági életre nevelés

ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Családi kiadások
Tudják, hogy a szolgáltatások is pénzbe kerülnek.
Tudjanak a hivatali környezetben megfelelő magatartásmintákat alkalmazni.
Saját ügyek intézése: diákigazolvány.
- Az internet világa.
Idő és költséghatékony kommunikációs formák: SMS, e-mail. chat.
Ismerjék meg ezek előnyei, hátrányait.

FOGALMAK

pénz, érték, szolgáltatás, költséghatékony

TÉMAKÖR: Közlekedési ismeretek

ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Előzékenység a közúti közlekedésben.
- Tömegközlekedés: utazási illemszabályok.

FOGALMAK

KRESZ, elsőbbségadás, közúti jelzőtáblák, útjelek, tömegközlekedés, illem

OSZTÁLYFŐNÖKI 7. ÉVFOLYAM

Időkeret: 36 óra/év (1 óra/hét)

Témakör neve	Helyi tanterv óraszám (heti óraszám: 1 óra)
Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	8
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	8
Kommunikáció – médiatudatosság	6

A tanulás tanítása	2
Egészséges életmód, környezettudatosság	4
Pályaorientáció	5
Gazdasági életre nevelés	3
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Év eleji adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák).
- Iskolai szabályok, hagyományok.
Házirend. Tűzrendészet, balesetvédelem, vagyonvédelem.
A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- Megbízások az osztályban, felelősök megválasztása. DÖK képviselők munkája.
Feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése.
- Együttműködési képesség fejlesztése.
Az osztálydemokrácia megteremtése.
A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása.
- Közösségalkítás, formálás. Új ismeretek szerzése a társakról. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.
- Értékelés – Önértékelés
Mit várok/vártam a tanévtől? Mit várok/vártam magamtól?
Félévi/év végi bizonyítvány készítése. Önismeret fejlesztését előkészítő tevékenység.
A félévi és év végi munka önértékelése, közösségi munka értékelése.
Mit vártam magamtól? Mit valósítottam meg? Elégedett vagyok magammal? További tervek.
Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.
- Tanulói jogok és kötelességek.

FOGALMAK

rend, szabály, szabálykövetés, törvény, előírás, hagyomány, érték, értékelés, önértékelés

TÉMAKÖR: Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?

ÓRASZÁM: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Milyen teljesítményt várok önmagamtól a hatodik osztályban? Célkitűzés, önmegvalósítás.
- Ki vagyok én?
Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi s gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.
- Az önismeret fejlesztése

Testbeszéd. Gesztus, mimika.

Megjelenésünk a rólunk alkotott képnek szerves részét képezik. Mindezek fejlesztése, alakítása nagyon fontos a rólunk kialakított pozitív kép attitűdjéhez.

- A család jelentősége, a szülők szerepe az erkölcsi érzék, önismeret, a testi-lelki egészség, a közösség létének alakításban. Harmonikus családi minták közvetítése.
- Az osztályközösség. Helyem a közösségben, barátok, ismerősök iskolán kívül. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljak érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.
- Barátságtérkép. Fiúk és lányok barátsága. Együttélés szabályai. Társismeret: Milyenek látok másokat? Milyenek látnak engem? A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.
- A felnőttek és én. A közös nyelv kialakítása. A felnőttek tisztelete. Példaképek és szerepük a tanulók erkölcsi nevelésében, fejlődésében.

FOGALMAK

énkép, önismeret, társas kapcsolatok, testbeszéd, példakép, közösség, együttélés szabályrendszere

TÉMAKÖR: Kommunikáció – médiatudatosság

ÓRASZÁM: 6 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Kommunikációs képesség fejlesztése. A verbális és nem verbális kommunikáció kódjainak, üzeneteinek megértése, feldolgozása.
- Médiatudatosságra nevelés. Etikett, netikett. Ismertessük meg a tanulókat a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médijellemzők jogi és etikai jelentőségével.
- Beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.
- Vitakultúra fejlesztése. Szituációs játékok: vita, meggyőzés, kérdésfeltevés. Kommunikációs játékok. Készítsük fel a tanulókat az önállóságra, önálló döntésekre.

FOGALMAK

kommunikációs szabályok, vita, médiatudatosság, önálló döntéshozás, netikett

TÉMAKÖR: A tanulás tanítása

ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Szövegfeldolgozás algoritmusának gyakorlása.
- Egyénre szabott tanulási módszerek. Csoport- vagy páros munkában az együttműködés szabályainak elsajátítása.
- Jegyzetelési technikák gyakorlása különböző típusú hallott vagy leírt szövegeken keresztül. Tartalmi kivonat, fogalmi háló, gondolati térkép készítése, cédulázás, kulcsszavak kiemelése.

- Ösztönző, támogató, megoldást segítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása.
A nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek, értsék az új médiumok nyelvét. Az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása révén készítsük fel őket a médiától is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékkelvű megszervezésére, tudatos alakítására.

FOGALMAK

szövegértés, szövegalkotás, jegyzet

TÉMAKÖR: Egészséges életmód – környezettudatosság

ÓRASZÁM: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A serdülőkor gondja, szépsége.
A külső elfogadása. Ápolt, divatos megjelenés.
Testápolás, szépségápolás.
- Szerelem, együttjárás, szexualitás. Konfliktuskezelés.
- A káros szenvedélyekről.
- Környezettudatos magatartás.
Szelektív hulladékgyűjtés. Közvetlen környezet ápolása.

FOGALMAK

egészséges életmód, serdülőkori változások, szexualitás, káros szenvedélyek, konfliktus- és stresszkezelés, környezettudatos magatartás

TÉMAKÖR: Pályaorientáció

ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Érdeklődési kör, kedvenc tantárgyak
Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat?
- Kiselőadás készítése – szóbeli kommunikáció gyakorlása.
Olyan szempontrendszer kialakítása, amely alapján a tanulók kiselőadásokat tudnak készíteni, és azokat az osztályközösség előtt elő is tudják adni.
Az önértékelés és mások értékelésének fejlesztése.
A felvételire való felkészítés olyan helyzetek megteremtésével, ahol a tanulóknak alkalmuk nyílik a vizsgahelyzet megszokására, illetve a magabiztos előadásmód gyakorlására.
Olyan tevékenység biztosítása, amely révén kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődési körüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk, pályájuk kiválasztására, és a hozzá vezető út, erőfeszítés megtételére.
- Kiselőadások készítése prezentációval.
A prezentáció fogalmának és fajtáinak ismerete.
- Énkép, önismeret.
Miben vagyok jó? Miben, hol kell még fejlődnöm?
Kapcsolódások keresése az egyes személyiségjellegzők és szakmák között.
- Szakmák bemutatása.

FOGALMAK

érdeklődési kör, önértékelés, személyiségjegyek, prezentáció, szakmaismeret

TÉMAKÖR: Gazdasági életre nevelés**ÓRASZÁM: 3 óra****FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK**

- Saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában.
- Pénzvilág és gazdaság osztályszinten projekt.
Osztálypénz kezelése, felhasználásáról közös döntés.
Osztályszintű karácsonyi ünnepség vagy kirándulás költségvetésének készítése: tervek, programok, költségvetés, számítások végzése, előkészítés,, foglалások, stb.
- Megvalósulása esetén elemzés.
- Lássák a rövid és a hosszú távú célokat, erőforrások kapcsolatát, az egyéni és a közösségi érdekek összefüggéseit, egymásrautaltságot.

FOGALMAK

pénz, érték, szolgáltatás, költségvetés, takarékoság

**Osztályfőnöki
8. ÉVFOLYAM****Időkeret: 36 óra/év (1 óra/hét)**

Témakör neve	Helyi tanterv óraszám (heti óraszám: 1 óra)
Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés	7
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	5
Kommunikáció – médiatudatosság	3
A tanulás tanítása	1
Egészséges életmód, környezettudatosság	5
Pályaorientáció	13
Gazdasági életre nevelés	2
Összes óraszám:	36

TÉMAKÖR: Változás – szabály – rendszer – értékelés – szervezés**ÓRASZÁM: 7 óra****FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK**

- Év eleji adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák).
- Iskolai szabályok, hagyományok.
Házirend. Tűzrendészet, balesetvédelem, vagyonvédelem.
A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- Megbízások az osztályban, felelősök megválasztása. DÖK képviselők munkája.

- Feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése.
- Közösségalkotás, formálás. Új ismeretek szerzése a társakról. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.
- Értékelés – Önértékelés
Mit várok/vártam a tanévtől? Mit várok/vártam magamtól?
 Félévi/év végi bizonyítvány készítése. Önismeret fejlesztését előkészítő tevékenység.
 A félévi és év végi munka önértékelése, közösségi munka értékelése.
 Mit vártam magamtól? Mit valósítottam meg? Elégedett vagyok magammal? További tervek.
 Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.
- Tanulói jogok és kötelességek.
- Ballagásra készülés.

FOGALMAK

rend, szabály, szabálykövetés, törvény, előírás, hagyomány, érték, értékelés, önértékelés

TÉMAKÖR: Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?

ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Ki vagyok én?
 Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi s gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.
- Az önismeret fejlesztése
 Testbeszéd. Gesztus, mimika.
 Megjelenésünk a rólunk alkotott képnek szerves részét képezik. Mindezek fejlesztése, alakítása nagyon fontos a rólunk kialakított pozitív kép attitűdjéhez.
- Barátságterkép. Fiúk és lányok barátsága.
 Együttélés szabályai. Konfliktusok megoldása a kapcsolatokban.
 A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.
- Helyem a tágabb közösségben.
 Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.
- Az iskola kapuján kívül.
 Útban a felnőtt lét felé. Jövőkép, tervek, célok.
 Fiatalkori bűnözés.

FOGALMAK

énkép, önismeret, társas kapcsolatok, testbeszéd, közösség, együttélés szabályrendszere

TÉMAKÖR: Kommunikáció – médiatudatosság

ÓRASZÁM: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Internetnyelv.
 A 20-21. századi vívmányok biztos és kulturált használata mellett az anyanyelvi kultúra megtartásának fontossága. A normakövető helyesírás alkalmazása e-mailezés és chatelés alkalmával. A levél tartalmi és formai elemeinek megőrzése e-mail írásakor.
- Etikett, netikett

Az alapvető viselkedési normák kiterjesztése a mindennapi viselkedés területén megjelenő internetes világra.

Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy a netikett, azaz az internet etikettje, írott és íratlan normák, szabályai is mindenki számára kötelező érvényűek.

Az internetes közösségek hagyományos közösségekhez hasonló működésének ismertetése, annak érdekében, hogy tudják a tanulók, ezek a közösségek is kiközösítik azokat a tagokat, akik a szabályrendszerüket nem tartják be.

- Beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.

FOGALMAK

internetnyelv, etikett, netikett, szabályrendszerek

TÉMAKÖR: A tanulás tanítása

ÓRASZÁM: 1 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Szövegfeldolgozás algoritmusának gyakorlása.
- Egyénre szabott tanulási módszerek.

FOGALMAK

szövegértés, tanulási módszerek

TÉMAKÖR: Egészséges életmód – környezettudatosság

ÓRASZÁM: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Testi-lelki egészség.
Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi állapot örömteli megéléséhez.
- Halló fiúk, halló lányok!
Szerelem, együttjárás, szexualitás.
Túlfűtött érzelmi megnyilvánulások, a másik nem tisztelete.
Felelősségteljes magatartás. Előrelátás, tervezés.
Legyenek képesek a lelki egyensúlyok megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, társas konfliktusok kezelésére.
- Az élet tisztelete: abortusz, kegyes halál (eutanáza), meghívott halál (öngyilkosság).
- Szenvedélybetegségek..
- Környezettudatos magatartás.

FOGALMAK

szexualitás, érzelem, szerelem, abortusz, eutanázia, öngyilkosság, káros szenvedélyek, konfliktus- és stresszkezelés, lelki egyensúly

TÉMAKÖR: Pályaorientáció

ÓRASZÁM: 13 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Mindenki tehetséges valamiben. Te miben?
- Szakmák bemutatása.
Kiselőadások készítése (prezentációval) – szóbeli kommunikáció gyakorlása.
Olyan szempontrendszer kialakítása, amely alapján a tanulók kiselőadásokat tudnak készíteni, és azokat az osztályközösség előtt elő is tudják adni.
Az önértékelés és mások értékelésének fejlesztése.

- Hogyan készülök a felvételre?
A felvételre való felkészítés olyan helyzetek megteremtésével, ahol a tanulóknak alkalmuk nyílik a vizsgahelyzet megszokására, illetve a magabiztos előadásmód gyakorlására. Olyan tevékenység biztosítása, amely révén kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődési körüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk, pályájuk kiválasztására, és a hozzá vezető út, erőfeszítés megtételére.
Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.
- Az önéletrajz
Az új típusú önéletrajz tartalmi és formai követelményei.
Az írásban történő bemutatkozás szabályai a papíralapú és online felületen.
A kézzel írt önéletrajz küllemének követelményei: Önéletrajz olvasható írás, a helyesírás fontossága, áthúzások, satírozások, lefestők mellőzése.
Az online felületen küldött önéletrajz kísérőlevelének formai és tartalmi, netikettbeli követelményei.
- Felvételi adminisztráció, jelentkezési lapok.
Szövegértés gyakorlása a kitöltési útmutató alapján.
- Az írásbeli felvételi tapasztalatai – kommunikációs gyakorlat
- Hogyan készülök a szóbeli felvételre – kommunikációs gyakorlatok
Kiselőadások készítése – szóbeli kommunikáció
- Megjelenés a felvételen – A divat, amely megmondja ki vagy
Öltözködési és viselkedési normák alakítása.
A helyszínek és időpontnak megfelelő magatartásformák gyakorlása.
- A szóbeli felvételi tapasztalatai – kommunikációs gyakorlatok

FOGALMAK

szakmaismeret, kiselőadás, szövegalkotás, illetan

TÉMAKÖR: Gazdasági életre nevelés

ÓRASZÁM: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában.
- Pénzvilág és gazdaság projekt.
Elképzelt család terveihez költségvetés készítése.
- Lássák a rövid és a hosszú távú célokat, erőforrások kapcsolatát, az egyéni és a közösségi érdekek összefüggéseit, egymásrautaltságot.
- Tanulók által felvetett gazdasági téma megvitatása, tapasztalatszerzés egymástól.

FOGALMAK

pénz, érték, szolgáltatás, költségvetés, takarékoság